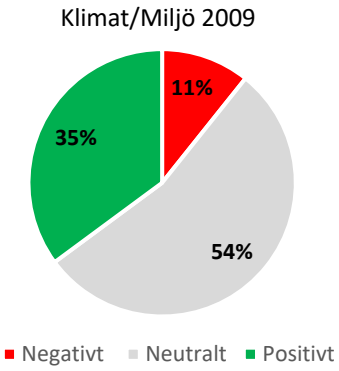
Från lösning till problem – en analys av Almedalsveckan

Det senaste året har mängder av studier publicerats som undersökt opinionens inställning till olika samhällsfrågor. Dessa studier antyder att svenskar generellt sätt har en mer kritisk inställning till samhällsutvecklingen än tidigare – alltifrån välfärdsfrågor till nyhetsmedier. Har vi hamnat i ett läge i samhällsdebatten där problemet får större fokus än lösningen?

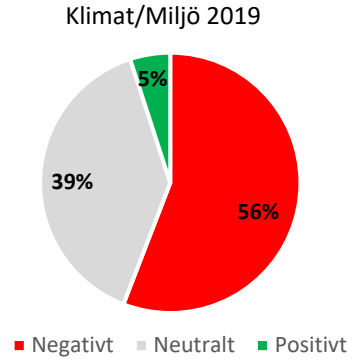
Under Almedalsveckan 2019 deltog 2Secures analytiker för att identifiera trender och fördjupa insikten i det risklandskap deltagande aktörer befinner sig i. Almedalsveckan är ett forum där samhällets viktigaste aktörer - institutioner och näringsliv - möts för att diskutera, debattera och öka medvetenheten för aktuella samhällsfrågor. Öppenheten och tillgängligheten erbjuder en unik möjlighet för viktiga samhällsaktörer att mötas och lösa gemensamma samhällsutmaningar. Trots det tenderar lösningen inte att stå i centrum.

Sentimentanalys
Ett sentimentvärde redovisar de känslor som uttrycks i en textmängd. Det möjliggör en kvantitativ innehållsanalys utifrån att en text uttrycker någonting positivt, neutralt eller negativt.

I en jämförelse mellan 2009 och 2019 års Almedalsprogram finns en tydlig skillnad i hur aktuella samhällsfrågor presenteras av arrangörer. Under Almedalsveckan 2009 genomfördes totalt cirka 1050 evenemang, med riksdagspartier som den vanligaste arrangören (förutom kategori *annat*). De största debattämnena var: (1) Klimat/Miljö, (2) Vård/Omsorg och (3) Sysselsättning/Arbetsmarknad. En sentimentanalys av samtliga rubriker och evenemangsbeskrivningar visar att debattämnet Klimat/Miljö företrädesvis ger uttryck för ett neutralt och positivt sentiment. Det betyder att arrangörer presenterade och angrep samhällsfrågor och dess lösningar med en positiv underton.

Under Almedalsveckan 2019 genomfördes totalt cirka 3 525 evenemang, med företag som den vanligaste arrangören. De största debattämnena var: (1) Hållbarhet, (2) Klimat/Miljö och (3) Digitalisering. Sentimentanalysen av samtliga debattämnen ger företrädesvis uttryck för ett negativt sentiment. Det betyder att arrangörer presenterade och angrep samhällsfrågor med en mer negativ underton. Detta tyder på en förändring där arrangörer under år 2009 var mer benägna att lyfta fram lösningar på samhällsfrågor i sina evenemangsbeskrivningar, medan arrangörer under år 2019 – på ett mer framträdande vis – betonade problem och ängslan inför en kaosartad framtid.

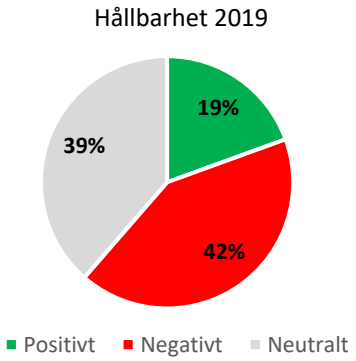
Under de seminarier som vi närvarande vid under Almedalsveckan 2019 observerade vi även att frågor som ställdes till arrangörer också betonade en ängslan inför framtiden. De flesta frågor handlade om osäkerhet inför de lösningar som arrangören presenterade, där frågeställare ofta intog en pessimistisk och dystopisk inställning till arrangörens framtidsspaning. Istället för att samverka kring lösningen så lyftes andra aspekter av problem vilket framställde grundproblemet som mer komplext och lösningen otillräcklig.

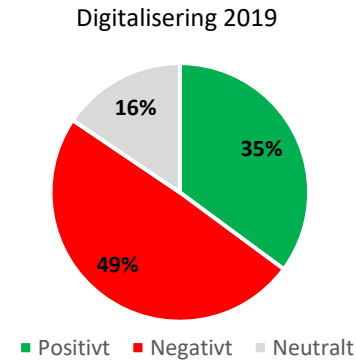
Mellan år 2009 och 2019 har såväl typ av arrangör som debattämnen förändrats. Näringslivet har idag den starkaste ställningen under Almedalsveckan, medan politiska partier och intressepolitiska organisationer är mindre representerade.

Inom debattämnet Klimat/Miljö år 2009 lades störst fokus vid Förenta Nationernas (FN) klimatkonferens som hölls i Köpenhamn i december samma år. Framträdande budskap och uppmaningar var *klimatsmarthet* och *miljöeffektivitet.* Inom samma debattämne år 2019 lades störst fokus vid klimatkrisen, med budskap och uppmaningar som *Klimatångest* och *Klimathot.* Eftersom Klimat/Miljö var ett framträdande debattämne både under 2009 och under 2019 bekräftas vår ide om ett alltmer kritiskt samhällsklimat, genom förändringen av hur samhällsutmaningar presenteras under Almedalsveckan.

Ytterligare bevis finner vi inom de andra två största debattämnena år 2019. Inom debattämnet Digitalisering, som var det tredje största, lades störst fokus vid frågor om artificiell intelligens (AI), med budskap och uppmaningar som *Etiska och moraliska dilemman* samt *innovationsångest*. Inom debattämnet Hållbarhet, som var det största debattämnet 2019, lades störst fokus vid *Psykisk ohälsa*, med budskap och uppmaningar om *Stress* och *Ångest*.

Har vi hamnat i ett läge i samhällsdebatten där problemet får större fokus än lösningen? I ett forum där samhällets viktigaste aktörer - institutioner och näringsliv - möts för att diskutera, debattera och öka medvetenheten för aktuella samhällsfrågor så menar vi att ett kritiskt samhällsklimat kommer till uttryck. Både i hur arrangörer presenterar och i hur deltagare bemöter debattämnen så får problemet bevisligen större fokus än lösningen.

Vid frågor om underlag, statistik och källor, kontakta analys@2secure.se.